

○ คำพิพากษา

(ต. ๑๘)

คดีหมายเลขดำที่ ๗/๒๕๖๔
คดีหมายเลขแดงที่ ๑๗/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองอุดรธานี

วันที่ ๒๔ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { นายพรชัย ศรีนิล ผู้ฟ้องคดี
เทศบาลตำบลโนนสะอาด ที่ ๑
นายกเทศมนตรีตำบลโนนสะอาด ที่ ๒
คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ที่ ๓ } ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องว่า ขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลโนนสะอาด ที่ ๓๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ แต่งตั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณีการตรวจสอบการจัดเก็บค่าเช่าอาคารพาณิชย์ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ พบว่า ไม่มีหลักฐานการจัดเก็บและไม่มีต้นข้าวใบเสร็จรับเงินให้ตรวจสอบและไม่ติดตามทวงถามหรือรายงานผู้บังคับบัญชา เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๔๒,๗๖๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รายงานผลการสอบสวนว่า มีผู้ที่เกี่ยวข้องคือ นายรัชชชัย ดวงจำปา ตำแหน่งลูกมือช่างแผนกที่ภาษี ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๖๐ ของค่าเสียหายจำนวน ๔๒,๗๖๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๒๕,๖๕๖ บาท และผู้ฟ้องคดี ในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่มีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้

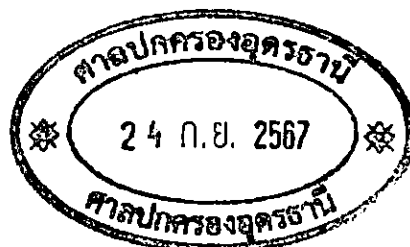
/รับผิดชอบ...

รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๔๐ ของค่าเสียหายจำนวน ๔๒,๗๖๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๑๗,๑๐๔ บาท และกรณีการตรวจสอบการจัดเก็บค่าเช่าอาคารพาณิชย์ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ พบว่า นายธวัชชัยยกยอกเงินรายได้แผ่นดินไปเป็นประโยชน์ส่วนตน เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๕๒๑,๔๗๖ บาท โดยนายธวัชชัย ต้องรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๖๐ ของค่าเสียหายจำนวน ๕๒๑,๔๗๖ บาท เป็นเงินจำนวน ๓๑๒,๘๘๖ บาท และผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๔๐ ของค่าเสียหายจำนวน ๕๒๑,๔๗๖ บาท เป็นเงินจำนวน ๒๐๘,๕๙๐ บาท ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งเทศบาลตำบล โนนสะอาด ที่ ๒๙๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีการตรวจสอบการจัดเก็บค่าเช่าอาคารพาณิชย์ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ เป็นเงินจำนวน ๑๗,๑๐๔ บาท และคำสั่งเทศบาลตำบล โนนสะอาด ที่ ๒๙๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน กรณีการตรวจสอบการจัดเก็บค่าเช่าอาคารพาณิชย์ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ เป็นเงินจำนวน ๒๐๘,๕๙๐ บาท โดยแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว จากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหนังสือ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ผู้ฟ้องคดี ในฐานะผู้อำนวยการกองคลังย่อมไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบได้ จึงไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ ของผู้ฟ้องคดีพร้อมกับแจ้งสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งเทศบาล ตำบล โนนสะอาด ที่ ๒๙๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ และคำสั่งเทศบาลตำบล โนนสะอาด ที่ ๒๙๓/๒๕๖๓ ลงวันที่เดียวกัน ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกฎหมายทุกประการและมีได้ จงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจนเป็นเหตุให้เกิดการทุจริต อีกทั้งการกระทำของ นายธวัชชัยมิใช่การกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ เมื่อความเสียหายเกิดจากการกระทำทุจริต ของนายธวัชชัยซึ่งเป็นผู้ยกยอกเงินค่าเช่าอาคารพาณิชย์ นายธวัชชัยจึงต้องเป็นผู้รับผิดชอบใช้ ค่าเสียหาย และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรายได้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รวมถึงผู้บังคับบัญชา ต้องร่วมรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าวด้วย และการออกคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่เป็นไปตาม หนังสือสั่งการของกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบล โนนสะอาด ที่ ๒๙๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

/๒. เพิกถอน...

๒. เพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลโนนสะอาด ที่ ๒๙๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

๓. เพิกถอนหนังสือเทศบาลตำบลโนนสะอาด ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาการคัดค้านคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ศาลมีคำสั่ง ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ไม่รับคำฟ้องในส่วนที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไว้พิจารณา

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การว่า ผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่จัดเก็บค่าเช่าอาคารพาณิชย์และค่าเช่าห้องน้ำ - ห้องส้วม รวมทั้งรับผิดชอบฝ่ายพัฒนาและจัดเก็บรายได้ งานพัฒนารายได้ และงานผลประโยชน์และกิจการพาณิชย์ ตามคำสั่งเทศบาลตำบลโนนสะอาด ที่ ๙๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และ ที่ ๑๔๘/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โดยมีนางอภิสราร วงคำจันทร์ ตำแหน่งเจ้าพนักงานพัสดุ นางสุภาพ ปานเพชร ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ทะเบียนทรัพย์สิน และนายธวัชชัย ดวงจำปา ตำแหน่งลูกมือช่างแผนกที่ภาษี เป็นผู้ช่วยในการปฏิบัติงาน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีทรัพย์สินสำหรับให้เช่าเป็นอาคารพาณิชย์จำนวน ๑๖ คูหา และห้องน้ำ - ห้องส้วม อีก ๑ คูหา ซึ่งในการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยที่สัญญาเช่ากำหนดให้ผู้เช่าชำระค่าเช่าภายในวันที่ ๕ ของเดือนถัดไป และเมื่อผู้เช่าค้างค่าเช่าหรือพ้นกำหนดเวลาตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเช่า ผู้ฟ้องคดีจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญาเช่าและรายงานข้อเท็จจริงให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญา อีกทั้งเมื่อสิ้นปีงบประมาณผู้ฟ้องคดีไม่ได้ตั้งบัญชีลูกหนี้ที่ค้างชำระค่าเช่าเพื่อติดตามทวงถาม และเรียกให้ผู้เช่าที่ค้างชำระค่าเช่าชำระหนี้ในภายหลัง รวมทั้งไม่รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ ทำให้ผู้บังคับบัญชาไม่อาจทราบถึงสาเหตุในการทุจริต กรณีจึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายหรือระเบียบของทางราชการกำหนดไว้ และเมื่อข้อเท็จจริงเคยปรากฏว่านายธวัชชัยเคยถูกลงโทษทางวินัยกรณีเงินขาดบัญชี โดยยกยอดเงินที่ได้จากการจัดเก็บรายได้ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว ไม่ส่งเป็นรายได้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบ ผู้ฟ้องคดีได้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าหน่วยงานกองคลัง มีอำนาจหน้าที่ในการปกครอง บังคับบัญชาพนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง และรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของกองคลัง ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนดและระมัดระวังไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ เมื่อหน่วยงานคลังมีหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน จึงเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้ฟ้องคดีที่จะต้องรับผิดชอบตรวจสอบ ควบคุมไม่ให้เกิดข้อบกพร่อง ความผิดพลาด หรือการทุจริตขึ้น ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่จะต้องศึกษาข้อมูล

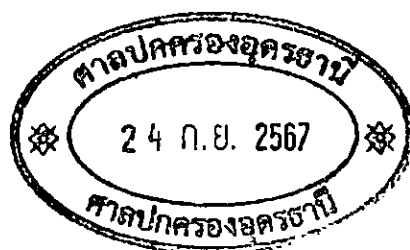
/หน่วยงาน...

หน่วยงาน ระบบงาน ตลอดจนระเบียบ ข้อบังคับ ข้อมูลบุคลากรภายในหน่วยงานอย่างละเอียด หากพบว่าระบบงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานในกองคลังไม่เป็นไปตามระบบ หรือไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานก็สามารถจัดระบบงานให้เหมาะสมได้โดยอาจกำหนดแนวทางการปฏิบัติไว้ เพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ โดยมีผู้ฟ้องคดี ให้คำแนะนำ ควบคุม และตรวจสอบการทำงานของผู้โต้แย้งบัญชีอย่างใกล้ชิด แม้จะปรากฏว่า ระบบงานที่เกี่ยวกับการควบคุมใบเสร็จรับเงิน การตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ ภายในกองคลัง ของเทศบาลฯ จะไม่มีระบบการควบคุมตรวจสอบที่รัดกุมเพียงพอ และมีได้มีการปฏิบัติตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บ รักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ อย่างเคร่งครัดก็ตาม แต่หาก ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ และได้ใช้ความระมัดระวัง มีการวางระบบการควบคุม การตรวจสอบภายในหน่วยงานที่รัดกุมเพียงพอ แม้จะมีความเสียหายเกิดขึ้นจากระบบดังกล่าว แต่ก็ไม่ถึงขนาดที่ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเช่นในกรณีนี้ การกระทำ ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ทำให้เกิดความเสียหายแก่ ทางราชการ จนเป็นช่องทางให้นายธวัชชัยกระทำการทุจริต

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ ในการจัดเก็บรายได้และได้ตรวจสอบรายงานทางการเงินของกองคลัง ร่วมเป็นคณะกรรมการ เก็บรักษาเงิน และทำการตรวจสอบเงินคงเหลือประจำวันพร้อมหลักฐานทางการเงินหรือ ใบเสร็จรับเงินก่อนเสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทราบ ผู้ฟ้องคดีไม่ได้บกพร่องหรือจงใจเลย การปฏิบัติหน้าที่จนเป็นเหตุให้เกิดการทุจริต การกระทำของนายธวัชชัย ดวงจำปา เป็นการกระทำ ที่แนบเนียนทำให้ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบเชื่อว่ายังไม่ได้รับชำระค่าเช่าอาคารพาณิชย์ ส่วนกรณีที่มีได้จัดทำ ทะเบียนรายละเอียดลูกหนี้ค้างชำระเนื่องจากเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้รายงานข้อมูลอันเป็นเท็จจึงต้องรอ ข้อมูลผู้ค้างชำระจากคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อน ผู้ฟ้องคดีได้มีมาตรการป้องกันโดยการ เสนอเปลี่ยนตัวผู้จัดเก็บรายได้แต่ผู้บังคับบัญชายังให้นายธวัชชัยปฏิบัติหน้าที่เช่นเดิม ในกรณี การทุจริตดังกล่าวผู้ฟ้องคดีได้รายงานข้อเท็จจริงให้ผู้บังคับบัญชาทราบทำให้มีการตั้งคณะกรรมการ สอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด อีกทั้งผู้ฟ้องคดีได้มีคำสั่งให้บุคคลอื่นเข้าร่วม ดำเนินการจัดเก็บรายได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่กองคลังมีเพียงสองคนเท่านั้นทำให้ไม่เพียงพอ ต่อการปฏิบัติหน้าที่ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้นายธวัชชัยซึ่งเป็นผู้ทุจริตอันไม่ใช่การกระทำ ในการปฏิบัติหน้าที่ซัดใช้คำสั่งใหม่ทดแทนในอัตราร้อยละ ๖๐ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การเพิ่มเติมว่า นับแต่ผู้ฟ้องคดีเข้ารับราชการผู้ฟ้องคดี ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเงินและบัญชีมาโดยตลอด ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในการ

/ปฏิบัติหน้าที่...

ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว และเทศบาลฯ มีคำสั่งที่ ๑๔๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ เรื่องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ควบคุมการเบิกจ่าย ใบเสร็จรับเงิน คำสั่งที่ ๒๗๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐาน การรับเงินจ่ายเงินประจำวัน คำสั่งที่ ๙๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และคำสั่งที่ ๑๔๘/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘ กำหนดให้การจัดเก็บค่าเช่าอาคารพาณิชย์อยู่ในความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีมีอำนาจหน้าที่ในการปกครองบังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของกองคลัง ซึ่งจากการบันทึกคำให้การของนายธวัชชัย ดวงจำปา และนางสุภาพ ปานเพชร ได้ให้การกับคณะกรรมการสอบสวนไปในการทำงานเดียวกันสรุปความได้ว่า ตนและนางสุภาพได้รับมอบหมายให้จัดเก็บรายได้ และตนจะเป็นผู้ลงพื้นที่จัดเก็บเพียงคนเดียว ส่วนนางสุภาพประจำอยู่สำนักงาน ตนและนางสุภาพได้รับมอบหมายให้ควบคุมและจัดทำทะเบียนคุมการรับ - จ่ายใบเสร็จรับเงิน ในส่วนการรายงานผลการจัดเก็บค่าเช่าอาคารพาณิชย์ตนได้รายงานให้ผู้อำนวยการกองคลังทราบด้วยวาจาโดยตลอด ซึ่งในการปฏิบัติงานในกองคลังไม่มีความชัดเจน ส่วนมากจะเป็นการปฏิบัติงานตามคำสั่งด้วยวาจาจากผู้อำนวยการกองคลัง และนางอภิสราร วงศ์จันทร์ ได้ให้การไปในการทำงานว่าการจัดเก็บรายได้อาคารพาณิชย์ ผู้อำนวยการกองคลังได้สั่งการด้วยวาจาให้นายธวัชชัยดำเนินการเพียงผู้เดียวและให้รายงานต่อผู้อำนวยการกองคลัง โดยมีพยานรับรองถ้อยคำ ๒ ราย แสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้ปฏิบัติตามคำสั่งเทศบาลฯ ดังกล่าว แต่เป็นการสั่งการด้วยวาจาให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามคำสั่งของตน จากคำให้การของผู้ที่เกี่ยวข้องจะเห็นว่านายธวัชชัยเป็นผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติงาน ตั้งแต่การจัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน ควบคุมการเบิกจ่ายใบเสร็จรับเงิน ลงพื้นที่จัดเก็บค่าเช่า รวบรวมหลักฐานการจัดเก็บ และนำส่งเงินธนาคารเพียงผู้เดียว เป็นการปฏิบัติงานเพียงคนเดียวทุกขั้นตอนซึ่งง่ายต่อการกระทำการทุจริตจนทำให้นายธวัชชัยกระทำการทุจริตสำเร็จ ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีได้ควบคุมดูแลและปฏิบัติตามที่ระเบียบกำหนดไว้ ก็จะสามารถตรวจพบการทุจริตได้ ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้รายงานข้อเท็จจริงให้ผู้บังคับบัญชาทราบทำให้มีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบนั้นเป็นการรายงานเมื่อระยะเวลาได้ผ่านมาแล้วกว่า ๒ ปีงบประมาณ และเป็นการรายงานเพียง ๒ ปีงบประมาณเท่านั้น และกรณีการทุจริตดังกล่าวนางอภิสรารซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับคำสั่งให้ตรวจสอบหลักฐานการรับเงิน - จ่ายเงินประจำวัน ตามคำสั่งที่ ๒๗๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๗ กรณีมาตรการป้องกันตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่ามีการเสนอเปลี่ยนตัวผู้จัดเก็บแต่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจยังให้ผู้ทุจริตปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งเดิมนั้น เป็นการกล่าวอ้างโดยปราศจากพยานหลักฐานเพื่อให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากความรับผิด และเมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวแล้วผู้ฟ้องคดีจึงต้องมีหน้าที่จะต้องศึกษาข้อมูลหน่วยงาน ระบบงาน ตลอดจนระเบียบ ข้อบังคับ ข้อมูลบุคลากรภายในหน่วยงานอย่างละเอียด หากผู้ฟ้องคดีศึกษาระบบงานแล้วพบว่า ระบบงาน

/ขั้นตอน...

ขั้นตอนการปฏิบัติงานในกองคลังไม่เป็นไปตามระบบหรือไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน ผู้ฟ้องคดีในฐานะหัวหน้าหน่วยงานก็สามารถจัดระบบงานให้เหมาะสม ได้โดยอาจกำหนดแนวทางการปฏิบัติไว้เพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ โดยมีผู้ฟ้องคดีคอยให้คำแนะนำ ควบคุม และตรวจสอบการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด ยิ่งรู้ถึงพฤติกรรมการปฏิบัติงานของผู้ทุจริตแล้วยิ่งต้องเพิ่มความระมัดระวังมากขึ้น แม้จะปรากฏว่า ระบบงานที่เกี่ยวกับการควบคุมใบเสร็จรับเงิน การตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ภายในกองคลังของเทศบาลฯ จะไม่มีระบบการควบคุมตรวจสอบที่รัดกุมเพียงพอ และมีได้มีการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ อย่างเคร่งครัดก็ตาม แต่หากผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ และได้ใช้ความระมัดระวัง มีการวางระบบการควบคุมการ ตรวจสอบภายในหน่วยงานที่รัดกุมเพียงพอแล้ว แม้จะมีความเสียหายเกิดขึ้นจากระบบดังกล่าวอยู่จริง แต่ก็ไม่ถึงขนาดที่ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงแต่อย่างใด

ผู้ฟ้องคดียื่นคำแถลงลงวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๗ สรุปได้ว่า กรณีที่นายธวัชชัย ดวงจำปา เก็บเงินค่าเช่าอาคารพาณิชย์จากผู้เช่าแล้วไม่นำเงินเข้าบัญชีเงินฝากของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และเบียดบังเงินดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว การกระทำความผิดเป็นการกระทำโดยทุจริตเพื่อให้ตนเองได้ประโยชน์จึงเป็นการกระทำความผิดทางอาญาตามมาตรา ๑๔๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา การกระทำของนายธวัชชัยจึงไม่ใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เทียบเคียงกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาคณะพิเศษ เรื่องเสร็จที่ ๘๕๐/๒๕๔๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องดำเนินคดีกับนายธวัชชัยทั้งทางแพ่งและทางอาญา เพื่อบังคับให้นายธวัชชัยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนก่อนที่จะมาไล่เบี้ยกับผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่อื่น ส่วนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่อื่นจะต้องรับผิดชอบเพียงใดนั้นจะต้องพิจารณาจากจำนวนเงินที่ไม่อาจเรียกเอาคืนนายธวัชชัยได้ และจะต้องเป็นไปตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ดำเนินการดังกล่าวแต่มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้ง เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มอบอำนาจให้นางสาวแวววิเชียร จรัสแสงทอง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการและแผนงาน ดำเนินการร้องทุกข์เพื่อดำเนินคดีกับนายธวัชชัย ในข้อหาเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่รักษาทรัพย์สินเบียดบังเอาทรัพย์สินนั้นเป็นของตน และกล่าวหาผู้ฟ้องคดีว่า เป็นเจ้าพนักงานโดยทุจริตยอมให้ผู้อื่นเอาทรัพย์สินนั้นไปเสีย แต่จนบัดนี้ยังไม่ได้มีคำพิพากษาแต่อย่างใด การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจึงเป็นการออกคำสั่งที่ไม่ชอบ

/ด้วยระเบียบ...

ด้วยระเบียบกฎหมายและเป็นการพิจารณาที่ไม่เป็นธรรม

ศาลออกนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๗ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม คำแถลงเป็นหนังสือของผู้ฟ้องคดี และพยานหลักฐานอื่นๆ ในสำนวนคดีแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลโนนสะอาด ที่ ๓๓/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ แต่งตั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีการตรวจสอบการจัดเก็บค่าเช่าอาคารพาณิชย์ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ พบว่าไม่มีหลักฐานการจัดเก็บและไม่มีต้นข้าวใบเสร็จรับเงินให้ตรวจสอบและไม่ติดตามทวงถามหรือรายงานผู้บังคับบัญชา เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายเป็นจำนวนเงิน ๔๒,๗๖๐ บาท และกรณีการตรวจสอบการจัดเก็บค่าเช่าอาคารพาณิชย์ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ พบว่านายธวัชชัย ดวงจำปา ลูกจ้างประจำกระทำการยกยอกเงินรายได้แผ่นดินไปเป็นประโยชน์ส่วนตน เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายเป็นจำนวนเงิน ๕๒๑,๔๗๖ บาท ภายหลังการสอบข้อเท็จจริงเสร็จสิ้น คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ได้เสนอรายงานผลการสอบสวนว่า ความเสียหายในกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นในขั้นตอนการจัดเก็บค่าเช่าจากผู้เช่าอาคารพาณิชย์โดยเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ และไม่นำสู่กระบวนการตรวจสอบจำนวนเงินและเอกสารหลักฐานในการจัดเก็บ ดังนั้น ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บรายได้คือ นายธวัชชัยซึ่งมีหน้าที่ในการจัดเก็บโดยตรง และผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้บังคับบัญชาซึ่งมีหน้าที่ควบคุม และตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ต้องร่วมรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น เห็นควรให้นายธวัชชัยรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๖๐ ของเงินจำนวน ๔๒,๗๖๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๒๕,๖๕๖ บาท ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๔๐ เป็นเงินจำนวน ๑๗,๑๐๔ บาท ในกรณีการตรวจสอบการจัดเก็บค่าเช่าอาคารพาณิชย์ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ และเห็นควรให้นายธวัชชัยรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๖๐ ของเงินจำนวน ๕๒๑,๔๗๖ บาท เป็นเงินจำนวน ๓๑๒,๘๘๖ บาท ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๔๐ เป็นเงินจำนวน ๒๐๘,๕๙๐ บาท ในกรณีการตรวจสอบการจัดเก็บค่าเช่าอาคารพาณิชย์ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลโนนสะอาด ที่ ๒๙๒/๒๕๖๓ เรื่อง เรียกให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ และคำสั่งเทศบาลตำบลโนนสะอาด ที่ ๒๙๓/๒๕๖๓ เรื่องเดียวกัน ลงวันที่เดียวกัน เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชุดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด โดยแจ้งให้

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว จากนั้นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหนังสือ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ผู้ฟ้องคดี ในฐานะผู้อำนวยการกองคลังย่อมไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบได้ จึงไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ ของผู้ฟ้องคดีพร้อมกับแจ้งสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ศาลได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามคำสั่งเทศบาล ตำบลโนนสะอาด ที่ ๒๙๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ และคำสั่งเทศบาลตำบล โนนสะอาด ที่ ๒๙๓/๒๕๖๓ ลงวันที่เดียวกัน ที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ บัญญัติว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้น ทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิด ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้ เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง วรรคสอง บัญญัติว่า สิทธิ เรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่งจะมีได้เพียงใดให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรง แห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์โดยมิต้องให้ใช้เต็มจำนวนของ ความเสียหายก็ได้ วรรคสาม บัญญัติว่า ถ้าการละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่อง ของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ให้หักส่วนแห่งความรับผิดดังกล่าว ออกด้วย มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงาน ของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติ หน้าที่การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒ บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๘ หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องใช้ค่าสินไหม ทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับ มาตรา ๘ ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงิน ดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน

/การฝากเงิน...

การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมีผลใช้บังคับขณะเกิดเหตุพิพาท ข้อ ๑๐ กำหนดว่า ให้หน่วยงานคลังบันทึกเงินที่ได้รับในสมุดเงินสด ภายในวันที่ได้รับเงินสด... โดยแสดงให้ทราบว่าได้รับเงินตามฎีกา ใบเสร็จรับเงินหรือเอกสารอื่น เล่มใด เลขที่ใด จำนวนเท่าใด ข้อ ๑๑ กำหนดว่า เมื่อสิ้นเวลาชำระเงินให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จัดเก็บหรือรับชำระเงิน นำเงินที่ได้รับพร้อมสำเนาใบเสร็จรับเงิน และเอกสารอื่นที่จัดเก็บในวันนั้นทั้งหมดส่งต่อเจ้าหน้าที่การเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำเงินฝากธนาคาร กรณีที่นำฝากธนาคารไม่ทันให้เก็บรักษาไว้ในตู้নিরภัย ข้อ ๑๒ กำหนดว่า ให้หน่วยงานคลังจัดให้มีการตรวจสอบจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่จัดเก็บและนำส่งกับหลักฐาน และรายการที่บันทึกไว้ในสมุดเงินสดว่าถูกต้องครบถ้วนแล้วหรือไม่ หากการตรวจสอบปรากฏว่าถูกต้องแล้ว ให้ผู้ตรวจแสดงยอดรวมเงินรับทั้งสิ้นตามใบเสร็จรับเงินทุกฉบับที่ได้รับในวันนั้นไว้ในสำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับสุดท้ายและลงลายมือชื่อกำกับไว้ด้วย ข้อ ๒๖ ให้หัวหน้าหน่วยงานคลังจัดทำรายงานสถานะการเงินประจำวันตามแบบที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดเป็นประจำทุกวันที่มีการรับจ่ายเงิน หากวันใดไม่มีการรับจ่ายเงินจะไม่ทำรายงานสถานะการเงินประจำวันสำหรับวันนั้นก็ได้ แต่ให้หมายเหตุในรายงานสถานะการเงินประจำวันที่มีการรับจ่ายเงินในวันถัดไปให้ทราบด้วย

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เกิดเหตุพิพาท ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีอำนาจหน้าที่ในการปกครองบังคับบัญชาพนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง และรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของกองคลังเกี่ยวกับการจ่าย การรับ การนำส่ง การเก็บรักษาเงิน การตรวจสอบสถานะทางการเงิน ทะเบียนคุมรายได้รายจ่าย งานจัดเก็บรายได้และงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย ตามคำสั่งเทศบาลตำบลโนนสะอาด ที่ ๙๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และคำสั่งเทศบาลตำบลโนนสะอาด ที่ ๒๘/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ตามข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) แต่ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ตรวจสอบสำเนาใบเสร็จรับเงินว่านายธวัชชัยดวงจำปาได้นำเงินส่งครบถ้วนตรงกับยอดเงินที่ระบุไว้ในสำเนาใบเสร็จรับเงิน แต่ผู้ฟ้องคดีปล่อยให้นายธวัชชัยเป็นผู้จัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน ควบคุมการเบิกจ่ายใบเสร็จรับเงิน ลงพื้นที่จัดเก็บรวบรวมหลักฐานการจัดเก็บ และนำเงินส่งธนาคาร โดยเป็นการกระทำแต่เพียงผู้เดียว

/ทุกชั้นตอน...

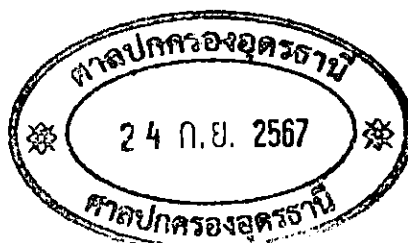
ทุกชั้นตอน ประกอบกับนายธวัชชัยได้ให้ข้อเท็จจริงในบันทึก ป.ค. ๑๔ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ว่า การที่คณะกรรมการตรวจสอบแล้วพบว่าใบเสร็จรับเงินค่าเช่าอาคารพาณิชย์ที่อยู่กับ ผู้เช่าเมื่อได้ตรวจสอบแล้วไม่ปรากฏสำเนาต้นขั้วให้ตรวจสอบ ตนจะรับผิดชอบขอชดใช้เงินคืน ทั้งหมดตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ถึง ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงรับฟังเป็นที่ยุติว่า นายธวัชชัย ได้กระทำการทุจริตเงินค่าเช่าอาคารพาณิชย์ดังกล่าวจริง อีกทั้งผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่โดยตรงในการ ตรวจสอบจำนวนเงินที่ได้รับกับหลักฐานและรายการที่บันทึกไว้ในสมุดเงินสดว่าถูกต้องครบถ้วน หรือไม่ ตามข้อ ๑๒ และข้อ ๒๖ แห่งระเบียบดังกล่าว ที่กำหนดให้หน่วยงานคลังจัดให้มีการตรวจสอบจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่จัดเก็บและนำส่งกับหลักฐาน และรายการที่บันทึกไว้ใน สมุดเงินสดว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ หากมีการตรวจสอบแล้วปรากฏว่าถูกต้องให้แสดงยอดเงิน รับทั้งสิ้นตามใบเสร็จรับเงินทุกฉบับที่ได้รับไว้ในสำเนาใบเสร็จรับเงินฉบับสุดท้ายและลงลายมือชื่อ กำกับไว้ด้วย และผู้ฟ้องคดีจะต้องจัดทำรายงานสถานะการเงินประจำวันตามแบบที่กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นกำหนดเป็นประจำทุกวันที่มีการรับจ่ายเงิน เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีปล่อยให้ นายธวัชชัยทุจริตมาเป็นเวลานานหลายปีงบประมาณจึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ตรวจสอบ จำนวนเงินกับหลักฐานและรายการที่บันทึกไว้ในสมุดเงินสดว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ เมื่อผู้ฟ้องคดี ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลังมาเป็นเวลานานย่อมต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมายทางการเงินและการคลังเป็นอย่างดี การที่นายธวัชชัยเคยถูกลงโทษลดขั้นเงินเดือน ตามคำสั่งเทศบาลตำบลโนนสะอาด ที่ ๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๑ เนื่องจาก ไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บ รักษาเงิน การตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นเหตุให้เงินขาดบัญชีนั้น แสดงให้เห็นว่าผู้ฟ้องคดีทราบมาโดยตลอดว่านายธวัชชัยเคยมีพฤติการณ์ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบของทางราชการอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการได้อีก เมื่อผู้ฟ้องคดี เป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลังมีหน้าที่รับผิดชอบในการปกครองบังคับบัญชาพนักงาน เทศบาล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง และรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของกองคลังเกี่ยวกับการ จ่าย การรับ การนำส่ง การเก็บรักษาเงิน การตรวจสอบสถานะทางการเงิน ทะเบียนคุม รายได้รายจ่าย งานจัดเก็บรายได้ให้เป็นไปตามระเบียบดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็น ผู้บังคับบัญชาของนายธวัชชัยปล่อยปละละเลยในการควบคุมดูแลทำให้นายธวัชชัยอาศัยโอกาส ที่ตนมีหน้าที่ในการจัดเก็บรายได้ทำการทุจริตเงินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไปได้โดยง่ายและ เป็นเวลานานหลายปีงบประมาณ ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่ ใช้ความ ระมัดระวังในการควบคุมดูแลนายธวัชชัยซึ่งเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีให้ปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการโดยเคร่งครัด ก็เป็นการยากที่นายธวัชชัยจะมีช่องทาง หรือโอกาสในการทำทุจริต การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่

โดยปราศจาก...

โดยปราศจากความระมัดระวัง ขาดความเอาใจใส่ ซึ่งบุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองคลัง พึงต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ ซึ่งผู้ฟ้องคดีสามารถใช้ความระมัดระวังเอาใจใส่ตรวจสอบได้ แต่ก็ทำได้ใช้ความระมัดระวังเอาใจใส่เช่นว่านั้นไม่ และเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์ปกติเป็นอย่างมาก จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กรณีจึงเป็นการกระทำละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ สำหรับประเด็นว่าผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพียงใด เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่าผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงกรณีการตรวจสอบการจัดเก็บค่าเช่าอาคารพาณิชย์ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ แต่เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้ร่วมกับนายธวัชชัยกระทำการทุจริตต่อหน้าที่การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งเทศบาลตำบลโนนสะอาด ที่ ๒๙๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๔๐ ของค่าเสียหายจำนวน ๔๒,๗๖๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๑๗,๑๐๔ บาท และคำสั่งเทศบาลตำบลโนนสะอาด ที่ ๒๙๓/๒๕๖๓ ลงวันที่เดียวกัน เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๔๐ ของค่าเสียหายจำนวน ๕๒๑,๔๗๖ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๒๐๘,๕๙๐ บาท จึงเป็นการเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยค้ำนึ่งถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรม ตามมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว

สำหรับคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ขอให้ศาลเพิกถอนหนังสือเทศบาลตำบลโนนสะอาด ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาการคัดค้านคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้น เห็นว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นเพียงเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองตามคำสั่งเทศบาลตำบลโนนสะอาด ที่ ๒๙๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ และคำสั่งเทศบาลตำบลโนนสะอาด ที่ ๒๙๓/๒๕๖๓ ลงวันที่เดียวกัน ที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ในฐานะที่เป็นผู้ทำคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่เห็นด้วยกับคำคัดค้านของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นเพียงการเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง อันเป็นการพิจารณาทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น การแจ้งผลการพิจารณาการคัดค้านคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่แจ้งตามหนังสือ ที่ อต ๖๑๕๐๒/๑๐๒๕ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ จึงหาได้มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี หรือก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือ

/เสียหาย...

เสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจฟ้องขอให้เพิกถอนหนังสือดังกล่าวต่อศาลปกครองได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

พิพากษายกฟ้อง

นายปรีชา สันรัมย์

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองอุดรธานี

นางสาวณัฐชญา พลศักดิ์

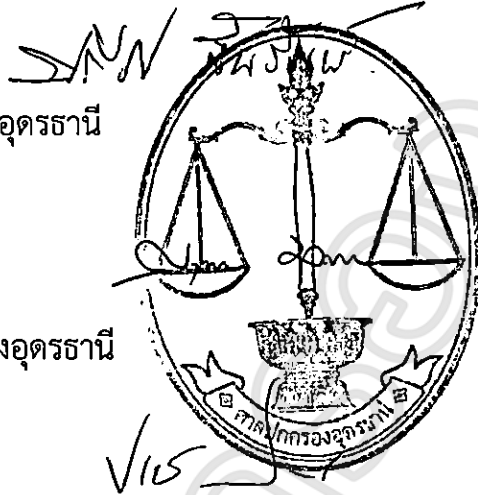
ตุลาการศาลปกครองกลาง

ช่วยทำงานชั่วคราวในศาลปกครองอุดรธานี

นายปรีชา สีแสง

ตุลาการศาลปกครองกลาง

ช่วยทำงานชั่วคราวในศาลปกครองอุดรธานี

ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการผู้แถลงคดี : นางมาเรียม วิมลธร

